

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра теорії та історії культури

Затверджено

На засіданні кафедри теорії та історії культури
філософського факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри

Альчук М.П.

**Силабус з навчальної дисципліни «Філософія культури»,
що викладається в межах ОПШ першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 033 - Філософія**

Львів 2021

**Силабус курсу «Філософія культури»
2020-2021 навчального року**

Назва курсу	Філософія культури
Адреса викладання курсу	Лекції – дистанційно, вхід за посиланням: https://zoom.us/j/9271230697?pwd=KzRWU1h2Y3lpV2NTbmdHdmViR0Z0Zz09 с/з - вул. Університетська, 1, ауд. 341
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра теорії та історії культури
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	033-культурологія
Викладачі курсу	Дарморіз Оксана Володимирівна, кандидат філософських наук, доцент
Контактна інформація викладачів	oksana.darmoriz@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Skype або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	https://filos.lnu.edu.ua/course/filosofiiia-kultury-spetsialnist-filosofiiia
Інформація про курс	Дисципліна «Філософія культури» є нормативною дисципліною з спеціальності «філософія» для освітньої програми «Філософія», яка викладається в 8семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс присвячено розгляду основних філософських підходів до культури, її природи, особливостей історичного розвитку, типологізації тощо. Складається з модульних блоків: Культура в системі буття, Внутрішні аспекти буття культури, Проблеми онтогенезу культури, Філософські проблеми вивчення історії культури. Культура подається не лише через призму становлення філософської думки, але й через призму людини як головного об'єкта та суб'єкта культури.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Філософія культури» є ознайомлення студентів із головними теоріями культури, проблемами її дослідження та способами їх вирішення в історії філософської думки. Після закінчення курсу студент повинен: володіти: Навиками збору, обробки, аналізу та систематизації інформації у сфері філософії культури;

	<p>Навиками сприйняття та аналізу текстів, прийомами ведення дискусії та полеміки, навиками публічного мовлення</p> <p>Навиками критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень та результатів діяльності щодо вирішення дослідницьких та практичних завдань, зокрема в міждисциплінарних сферах.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Арнольд А.М. Введение в культурологию. – М., 1994. 2. Бытие человека в культуре (опыт онтологического подхода). – К., 1992. 3. Гатальська С. М. Філософія культури. – К., 2005. 4. Гуревич П.С. Философия культуры. – СПб., 1994. 5. Каган М.С. Философия культуры. Становление и развитие – СПб., 1998. 6. Общество и культура: проблемы множественности культур. Ч.ІІ. – М., 1988. 7. Общество и культура: философское осмысление культуры. Ч.І. – М., 1988. 8. Проблема человека в западной философии. Сб. – М., 1988. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Арендт Х. Між минулим і майбутнім. – К., 2002. 2. Бердяев Н.А. Смысл истории. – М., 1994. 3. Бердяев Н.А. Философия свободы. Смысл творчества. – М., 1989. 4. Бердяев Н.А. Человек и машина (Проблема социологии и метафизики техники) // Вопросы философии. – 1989. - №2. – С.143-163. 5. Боголюбова Е.В. Культура и общество. – М., 1978. 6. Бодрияр Ж. Симулякри і симуляція. – К., 2004. 7. Вальденфельс Б. Своя культура и чужая культура. Парадокс науки о “чужом” // Логос. – 1994. – №6. 8. Выжлевец Г.П. Аксиология культуры. – СПб., 1996. 9. Гейзінга Й. Homo ludens. – К., 1994. 10. Гердер И.Г. Идеи философии истории человечества. – М., 1977. 11. Гумбольдт В. Язык и философия культуры. – М., 1985. 12. Гуревич П.С. Человек и его ценности // Человек и его ценности. – М., 1988. 13. Гуссерль Э. Кризис европейского человечества и философия // Культурология, XX век: Антология. – М., 1994. 14. Делез Ж., Гваттари Ф. Анти-Эдип: Капитализм и шизофрения. – Екатеринбург, 2007. 15. Зиммель Г. Избранное: В 2-х т. – Т.1. Философия культуры. – М., 1996. 16. Кассирер Э. Опыт о человеке: Введение в философию человеческой культуры // Проблема человека в западной философии. – М., 1988. 17. Клоссовски П. Культура постмодерна. – М., 1997. 18. Кристева Ю. Самі собі чужі. – К., 2004.

	<p>19. Ліотар Ж.-Ф. Ситуація постмодерну // Філософ. і соціол. думка. – 1995. – № 5–6.</p> <p>20. Лотман Ю.М. Семиотика // Культурологія. ХХ век. Словарь. – СПб., 1997.</p> <p>21. Мак-Люєн М. Галактика Гуттенберга. Становлення людини друкованої книги. – К., 2001.</p> <p>22. Мамфорд Л. Мир машини // Вестник МГУ. Соціально-політичні дослідження. – 1992. – №1.</p> <p>23. Маркузе Г. Одномерний чоловік: Дослідження ідеології розвинутого індустріального суспільства. – М., 1994.</p> <p>24. Марсель Г. Homo viator. – К., 1999.</p> <p>25. Мид І. Культура і мир дитинства. – М., 1988.</p> <p>26. Ніцше Ф. Антихрист. Прокляття християнству // Ніцше Ф. Соч.: В 2т. – М., 1990. – Т.2.</p> <p>27. Печчеї А. Чоловічі якості. – М., 1985.</p> <p>28. Попович М. Модерн і постмодерн: філософія і політика // Дух і Літера. – №9–10. – К., 2002.</p> <p>29. Ріккерт Г. Естествознавство і культурознавство. – СПб., 1993.</p> <p>30. Сноу Ч. Дві культури. Сб. – М., 1973.</p> <p>1. Сорокін П. Чоловік. Цивілізація. Суспільство. – М., 1992.</p> <p>31. Столович Л. Красота. Добро. Істина. – М., 1994.</p> <p>32. Тойнбі А. Постигнення історії. – М., 1991.</p> <p>33. Фромм Е. Анатомія людської деструктивності. – М., 1994.</p> <p>34. Фромм Е. Бегство від свободи. – М., 1994.</p> <p>35. Фуко М. Слова і речі. Археологія гуманітарних наук. – М., 1994.</p> <p>36. Фукуяма Ф. Кінець історії? // Проблеми філософії. – 1990. – №3.</p> <p>37. Швейцер А. Культура і етика. – М., 1973.</p> <p>38. Шпенглер О. Закат Європи. – М., 1993.</p> <p>39. Еко У. Відсутня структура. Введення в семиологію. – СПб., 2004.</p> <p>40. Ясперс К. Смысл и назначение истории. – М., 1991.</p>
Тривалість курсу	<u>90 год.</u>
Обсяг курсу	36 год. аудиторних занять. З них 18 год. лекцій, 18 год. практичних занять та 54 год. самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>Знати:</p> <p>Головні філософські теорії культури;</p> <p>Проблематику філософії культури та дослідників головних проблем;</p> <p>Тенденції розвитку національних культур у різні періоди;</p> <p>Специфіку та проблеми функціонування сучасної культури.</p>

	<p>вміти: Ідентифікувати проблеми культури із представниками філософських напрямів та їх вченнями, співвідносити їх з етапами розвитку певної культури; Аналізувати взаємовпливи різних філософських теорій між собою та їх вплив на розвиток європейської культури; Аналізувати генезу та розвиток сучасної культури, співвідносно із розвитком національних культур; Виокремлювати головні проблеми теорії та історії культури із філософського контексту чи філософського вчення; Аналізувати філософські праці, виявляючи в них філософсько-культурологічну проблематику.</p>
Ключові слова	Культура, суспільство, людина, масова культура, типологія культури, культурна ідентичність, форми культури, предметність культури, аксіологія, цінність, смисл, історія культури, соціокультурний розвиток
Формат курсу	Очний-дистанційний
	Проведення лекцій, семінарських занять та консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Схема курсу в додана в кінці силабусу у вигляді таблиці.
Підсумковий контроль, форма	залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з спеціалізованих філософських дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату, розуміння джерел.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	У процесі вивчення дисципліни застосовуються методи: - загальнонаукові методи пізнання; - словесні – інтерактивна лекція, пояснення, бесіда, дискусія, діалог, аналіз педагогічних ситуацій, кейс-метод, мозкова атака; - наочні – ілюстрування лекційного матеріалу записами на дошці, таблицями, схемами; - практичні – виконання ділових і сюжетно-рольових вправ, ігор, практичних завдань шляхом застосування різних форм навчально-пізнавальної діяльності студентів (індивідуальної, парної, групової, колективної)
Необхідне обладнання	Вивчення курсу не потребує спеціального обладнання поза медіа проектором та комп'ютером.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: 100 балів вираховується як 100% опрацьованих завдань. Підсумкова максимальна кількість балів -100. Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є

	<p>підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тиж. /дата/ год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Завдання для самостійного опрацювання
1/10.02/2	<p>Тема. Культура як предмет філософського дослідження</p> <p>Етимологія терміну “культура”. агатоманітність дефініцій культури. Класифікації концепцій культури.</p> <p>Культура як об’єкт дослідження в етнології, етнографії, культурній і соціальній антропології, культурології, соціології культури. Поняття культурфілософії. Специфіка філософії культури. Філософія</p>	лекція	<p>Арнольдов Д.Л. Введение в культурологию. – М., 1994.</p> <p>Артановский С.Н. Некоторые проблемы теории культуры. – Л., 1977.</p> <p>История философии и культура. – К., 1991.</p>		

	та культурологія. Філософія культури та соціологія.				
2/14.02/2		Семінарське заняття	Кнабе Г.С. Материалы к лекциям по общей теории культуры и культуре античного Рима. – М., 1993. Коган Л.Н. Теория культуры. – Екатеринбург, 1993. Культура в свете философии. – Тбилиси, 1979. Соловьев Э.Ю. Прошлое толкует нас: Очерки по истории и философии культуры. – М., 1991.	1. Специфічні підходи до визначення культури. 2. Дослідження культури філософською антропологією. 3. Філософсько-історичне обґрунтування культури.	Проблема культури в праці Б.Маліновського “Наука та культура”
2/14.02/2	Тема. Структура буття та онтологічний статус культури Буття як філософська категорія. Реальне буття (існування). Ідеальне буття (сутність). Модуси буття: можливість, дійсність, необхідність. Природне буття. Суспільне буття. Людина як центральна ланка буття. Культура як особлива форма буття. Форми культури як модусу буття. Екстракультурний та інтракультурний аспекти буття культури. Часова координата буття культури та історичні типи культури.	лекція	Булатов М.А. Диалектика и культура. – К., 1984. Коган Л.Н. Теория культуры. – Екатеринбург, 1993. Культура в свете философии. – Тбилиси, 1979.		

2/17.02/2		Семінарське заняття	<p>Артановский С.Н. Некоторые проблемы теории культуры. – Л., 1977.</p> <p>Коган Л.Н. Теория культуры. – Екатеринбург, 1993.</p> <p>Общество и культура: философское осмысление культуры. Ч.1. – М., 1988.</p> <p>Проблемы философии культуры: опыт историко-материалистического анализа. Сб. – М., 1984.</p>	<p>1. Буття як філософська категорія.</p> <p>2. Культура як особливий модус буття.</p> <p>3. Форми культури як модусу буття.</p>	Проблема структурування культури в праці К. Леві-Строса “Структурна антропологія”
2/17.02/2	<p>Тема. Культура і природа</p> <p>Взаємодія “природи” і “культури” на практичному, практично-духовному та духовно-теоритичному рівнях. Зміна уявлень про систему “природа – культура” в духовній історії людства.</p> <p>Поняття “другої природи”. Цивілізація та природа. Техніка як феномен. Екологічна криза як наслідок протиріччя розвитку техніки та природи. Проблема історичних причин екологічної кризи (Л.Уайт та Р.Атфілд). Екологічна етика. А.Швейцер. “Культура та етика”: світогляд благоговіння перед життям. Екологія та екологічна культура. Принципи екологічної культури.</p>	лекція	<p>Ахутин А.В. Понятие “природа” в античности и в Новое время. – М., 1988.</p> <p>Гуревич П.С. Социальный прогресс и философия техники // Общественные науки. – 1988. - №3. – С. 137-182.</p> <p>Социальные проблемы современной техники / Сб. текстов по ред. Поруса В.Н. – М., 1986.</p> <p>Тавризян Т.М. Техника, культура, человек. – М., 1989.</p>		

3/21.02/2		Семінарське заняття	<p>Атфилд Р. Этика экологической ответственности // Глобальные проблемы и общечеловеческие символы. – М., 1990. – С. 188 – 202.</p> <p>Ахутин А.В. Понятие “природа” в античности и в Новое время. – М., 1988.</p> <p>Гуревич П.С. Социальный прогресс и философия техники // Общественные науки. – 1988. - №3. – С. 137-182.</p> <p>Мамфорд Л. Техника и природа человека // Там же.</p> <p>Социальные проблемы современной техники / Сб. текстов по ред. Поруса В.Н. – М., 1986.</p> <p>Тавризян Т.М. Техника, культура, человек. – М., 1989.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Органіка природи і техніцизм. Концепції М.Бердяєва та Л.Мемфорда. 2. Філософія техніки: “технологічні перевороти” та культурні мутації. 3. Техніка та цивілізація. Трансгуманізм. 4. Екологічна кризата екологічна культура. 	<p>Екологічні проблеми теорії культури А.Швейцер. “Культура та етика”: світогляд благоговіння перед життям./ Печеї А. «Людські якості»</p>
3/24.02/2	<p>Тема. Культура та суспільство</p> <p>Аспекти взаємозв'язку суспільства та культури. Способи теоретичного осмислення проблеми “культура – суспільство”. Взаємодія соціальної та культурної “субстанцій” в організаційній, ідеологічній та художній діяльності людей.</p> <p>Культурою та політика. Соціокультурна реальності. Соціалізація та окультурнення індивіда.</p> <p>Взаємодія суспільства і культури в історичному процесі.</p>	лекція	<p>Барулин В.С. Социальная философия. Общество как мир культуры. Ч.11. Гл. XII. – М., 1993.</p> <p>Общество и культура: проблемы множественности культур. Ч.II. – М., 1988.</p> <p>Общество и культура: философское осмысление культуры. Ч.1. – М., 1991.</p>		

4/28.02/2		Семінарське заняття	<p>Маркузе Г. Одномерный человек: Исследования идеологии развитого индустриального общества. – М., 1994.</p> <p>Общество и культура: проблемы множественности культур. Ч.П. – М., 1988.</p> <p>Общество и культура: философское осмысление культуры. Ч.І. – М., 1988.</p> <p>Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. – М.,1992.</p>	<p>1. Культура в системі суспільного виробництва.</p> <p>2. Інтеріоризація соціокультурної реальності в людині.</p> <p>3. Основні історичні фази взаємодії суспільства та культури.</p> <p>Дискусія «Сім'я та школа в процесі окультурнення людини»</p>	Соціологічні проблеми теорії культури. П.Сорокін “Культура. Цивілізація. Суспільство
4/28.02/2	<p>Тема. Культура та людина.</p> <p>Людина як біосоціокультурна істота. Основні рівні відносин між культурою та людиною. Проблема “культура – людина” в контексті різних масштабних планів існування людини. Людство і культура. Культура як багатовимірне поле культурних модифікацій (субкультур). Взаємозв'язок культури та окремої особистості. Людина як творіння культури. Вхідження людини в культуру в процесі її онтогенезу. Типологічний спектр культури особистості. Типи індивідуальної культури (М.С.Каган та Ч.Сноу). Сім'я</p>	лекція	<p>Бытие человека в культуре (опыт онтологического подхода). – К., 1992.</p> <p>Природа и дух: мир философских проблем. Человек в мире и мир человека. – СПб., 1995.</p> <p>Проблема человека в западной философии. – М., 1988.</p>		

	та школа як основні ланки в формуванні культурної людини.				
4/3.03/2		Семінарське заняття	<p>Бытие человека в культуре (опыт онтологического подхода). – К., 1992.</p> <p>Вальденфельс Б. Своя культура и чужая культура. Парадокс науки о “чужом” // Логос. – 1994. – №6.</p> <p>Гуревич П.С. Человек и его ценности // Человек и его ценности. – М., 1988.</p> <p>Гуссерль Э. Кризис европейского человечества и философия // Культурология, XX век: Антология. – М., 1994.</p> <p>Швейцер А. Культура и этика. – М., 1973.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Індивідуальна та групова культура 2. Антропоцентризм культури 3. Індивід-індивідуальність. Особа-група-людство 4. Проблема взаємозв'язку культури і окремої особистості. Проблема ідентичності 5. Вплив культури на людство. 6. Ідея безсмертя в філософії культури. 	Мид І. Культура и мир детства. – М., 1988.
4/3.03/2	<p>Тема. Культура як творча діяльність</p> <p>Культура як спосіб творчої діяльності людини. Основні мотиватори людської творчості: потреби, здібності, уміння. Свобода як передумова творчості. Концепція свободи М.Бердяєва. “Втеча від свободи” Е.Фромма. Праця та</p>	лекція	<p>Гатальська С. М. Філософія культури. – К., 2005.</p> <p>Гуревич П.С. Філософія культури. – СПб., 1994.</p> <p>Каган М.С. Філософія культури. Становление и развитие – СПб., 1998</p>		

	<p>гра як феномени культури. Культура як колективна діяльність. Спілкування і комунікація. Сприйняття творів мистецтва як особливий тип розпредмечування в процесі спілкування.</p> <p>Еволюція відносин між “культурою” та “людиною” в історії мистецтв.</p>				
5/7.03/2		Семінарське заняття	<p>Бытие человека в культуре (опыт онтологического подхода). – К., 1992.</p> <p>Гуревич П.С. Философская антропология. – М., 1997.</p> <p>Кассирер Э. Опыт о человеке: Введение в философию человеческой культуры // Проблема человека в западной философии. – М., 1988.</p> <p>Культура, человек и картина мира. – М., 1981.</p>	<p>1. Творчість як культурна діяльність.</p> <p>2. Праця як феномен культури.</p> <p>Дискусія «Мистецтво як спосіб культуротворчості»</p>	<p>Маркузе Г. Эрос и цивилизация.</p>

5/10.03/2	<p>Тема. Матеріальна предметність культури Поняття предметності культури. Основні форми матеріальної предметності культури: людське тіло, технічна річ, соціальна організація.</p>	лекція	Каган М.С. Філософія культури. Санкт-Петербург. 1996. Столович Л. Красота. Добро. Истина. – М., 1994.		
6/14.03/2		Семінарське заняття	Липс Ю. Происхождение вещей: Из истории культуры человечества. – М., 1954. Маланчук-Рибак О. Жінка в історії. – Львів, 2002. Подорога В. Феноменология тела. – М., 1995. Столович Л. Красота. Добро. Истина. – М., 1994. Хайдеггер М. Вещь // Хайдеггер М. Время и бытие: Статьи и выступления. – М., 1993. Мамфорд Л. Миф машины. Техника и развитие человечества. М.: Логос, 2001.	1. Людське тіло як предмет вивчення філософії культури. 2. Технічна річ як “окультурнена речовина”. Феномен іграшки. 3. Определення соціального явища культури в соціальній організації.	Бодрийар Ж. Система вещей. – М., 1995.
5/14.03/2	<p>Духовна предметність культури Основні форми духовної предметності культури: знання, цінність, проект. Знання як опредмечена пізнавальна діяльність</p>	лекція	Лапицкий В.В. Наука в системе культуры. – Псков, 1994. Лосев А.Ф. Философия, мифология, культура. – М., 1991.		

	людини. Цінність як форма духовної предметності культури. Проект як наслідок духовно-перетворювальної діяльності. Втілений художній образ як форма предметності художньої культури.				
6/17.03/2		Семінарське заняття	Коул М., Скрибнер С. Культура и мышление. – М., 1977. Лапицкий В.В. Наука в системе культуры. – Псков, 1994. Лосев А.Ф. Философия, мифология, культура. – М., 1991. Малиновский Б. Научная теория культуры. Мамардашвили М. Наука и культура // Методологические проблемы историко-научных исследований. – М., 1982.	1. Знання як духовна предметність культури. 2. Проект як духовна предметність культури. 3. Предметність художньої культури.	Гирц К. Інтерпретація культур.
6/17.03/2	Тема. Аксиологічний вимір культури Ціннісна теорія культури (В.Віндельбанд, Г.Ріккерт). Поняття цінності. Сучасні	лекція	Выжлевец Г.П. Аксиология культуры. – СПб., 1996. Гуревич П.С. Человек и его ценности // Человек и его ценности. – М., 1988.		

	<p>філософські підходи до визначення цінності. Аксиологія як філософська теорія цінностей.</p> <p>Ієрархія цінностей. Ідея вищих духовних цінностей людини: істина, добро, краса, віра, надія, любов. Цінність життя через виявлення сенсу життя та ідею безсмертя. Ідея свободи як універсальної цінності.</p>				
		Семінарське заняття	Франкл В. Людина в пошуках справжнього сенсу: Психолог у концтаборі. Київ: КСД, 2020		